

Marc-Marie Huijbregts gaat zonder 'cavia' de rimboe in

Alles wat Marc-Marie Huijbregts (42) momenteel aanraakt lijkt in goud te veranderen. Na een wat moeizame start heeft Nederland de 42-jarige cabaretier met het karakteristieke hoge stemgeluid volledig omarmd. „Het heeft even geduurd voordat ik mezelf durfde te zijn.”

Nee, lacht hij. Hij had niet verwacht dat het feit dat hij zijn 'cavia' afzette voor zoveel reacties zou zorgen. Natuurlijk had hij erover nagedacht en ook bewust voor 'De wereld draait door' gekozen om de eerste keer kaal te verschijnen. Hij vertelde het presentator Matthijs van Nieuwkerk een week van te voren. Die reageerde verbaasd. Of hij zijn hoofd kaal ging scheren? Nee dus, hij was de pruik die tien jaar dienst had gedaan, zat. En die is nu definitief af. Alles wat Marc-Marie Huijbregts (42) de afge-

Marc-Marie Huijbregts.
FOTO GPD/VINCENT MENTZEL/NCRV

lopen tijd doet is nieuws. Nederland heeft de cabaretier met het hoge stemgeluid omarmd. En nu gaat hij voor de NCRV-reeks 'Marc-Marie in 't Wild' in Afrika met gevaarlijke dieren op de foto. Lachen, gieren, brullen in de jungle van Kenia, succes lijkt opnieuw verzekerd. Het is een groot contrast met zo'n tien jaar geleden. Door zijn succesvolle optredens als sidekick in 'Dit was het nieuws', haalde de KRO hem binnen en gaf hem een eigen talkshow. Live. Dat bleek geen succes. Wat heet: 'Marc-Marie Opgenomen' werd weggehoond. Hij noemde het destijds de ergste tijd van zijn leven. En ook in het theater had hij steeds het gevoel dat hij door de mand kon vallen. Maar inmiddels is hij zijn onzekerheid kwijt en glorieert hij. Over zijn privéleven wil hij niet veel kwijt.

Wie iets over zijn diepere zieliorselen wil weten, moet maar naar zijn theaterprogramma's komen kijken. Wel zegt hij dat het een lange reis was om de onzekerheid kwijt te raken. In het begin van zijn carrière had hij de neiging om, als hij op het toneel stond, te aceren. „Je denkt altijd dat het niet genoeg is wat je doet. Nog een beetje erbij, nog een beetje extra, maar uiteindelijk werkt dat natuurlijk niet. Die neiging is nu weg, maar heeft wel even geduurd voor ik mezelf durfde te zijn. Er is niet meer dan dat, dat is vrij gevaarlijk want je stelt je erg kwetsbaar op.”

Fratsen

Hij is net twee dagen terug van de opnames in Kenia, waar hij voor zijn nieuwe programma 'Marc-Marie in 't wild' een maand lang met survivaal-expert Bart de Haas - door de wildernis struinde. Op zoek naar gevaarlijke dieren om samen mee op de foto gekiekt te worden. Helemaal duidelijk wordt het niet of het nu een serieus programma is of dat er door de kijkers flink gelachen kan worden om de 'junglefratsen' van de cabaretier. Zelf vond hij het in ieder geval niet grappig. In de wil-

dernis is niet veel hilarisch, zegt hij „Voor derden is het waarschijnlijk wel leuk om mij te zien stuntelen, maar het is niet zo dat ik allemaal verhalen vertel van: 'nou, toen kwam die aap en ha ha ha, nee.'” Hoewel hij niets met kamperen heeft, of met de jungle, kende hij geen twijfels toen hij benaderd werd. „Ik wilde altijd al naar Afrika. Mijn man Karim houdt niet zo van Afrika, dus met hem zou ik er nooit heengaan. Dit was een uitgelezen manier om daar rond te sjouwen.” Niettemin bleek hij het erg onderschat te hebben. De eerste dagen waren verschrikkelijk. Hij voelde zich nergens veilig, had rare kleren aan en snapte vooral niks van de wildernis. „Ik kende niemand van de crew, ik ben geen kampeerder en snapte de omgeving niet. Ik zat nergens op mijn gemak. Nu merkte ik ineens hoe ik was losgeslagen van alles wat ik kende. Maar na anderhalve dag besloot ik: ik ga van Afrika houden. Als ik dat niet zou doen, wordt het een pijnlijke trektocht, dat hou ik niet vol. En dat is gelukt.”

ROY TIMMERMAN

Marc-Marie in 't Wild, vanaf 8 sept., Ned. 3

In de verhalenserie 'Groeten uit de hemel' vertellen kinderen van bekende landgenoten over de band met hun overleden vader of moeder. Vandaag aflevering zeven: Flip van Duijn, zoon van schrijfster Annie M.G. Schmidt.

Mijn moeder is mijn werk

Hoe lang we ook praten, het woord moeder valt niet. Geen mama, geen mam. Praat hij over haar, heeft hij het over 'Annie'. Omdat ze misschien wel meer vriendin was dan moeder. Flip van Duijn is de enige zoon van schrijfster Annie M.G. Schmidt. Hij schreef ook. „Maar ik stond steeds in haar schaduw. Dat is een rem.” En - eerlijk is eerlijk - het hoeft ook niet. „Ik kan goed leven van haar nalatenschap.”

was. „Met zoiets ging ze dwars tegen de heersende moraal in. Zo was ze. Annie had lak aan conventies.”

Keukentafel

We spreken elkaar aan zijn keukentafel in een karakteristiek pand in Amsterdam-Zuid. Boven woont hij met zijn vriendin en hun twee kinderen, een verdieping lager is het kantoor van zijn BV. Daar behartigt hij de belangen van zijn moeders nalatenschap. „Mijn moeder is mijn werk. Er komen altijd wel aanvragen binnen om verhalen van haar in een nieuwe vorm uit te geven, om haar liedjes weer uit te brengen of om haar voorstellingen weer te spelen. Meestal zeg ik ja, want ik wil dat haar werk onder de aandacht blijft. Het is gewoon leuk als ook nieuwe generaties er plezier aan beleven.” Op cd's leest hij het werk van zijn moeder voor. „Dan merk ik dat het nog steeds actueel is. *Wiplala* is vijftig jaar geleden geschreven, maar het lijkt alsof het gisteren was.” Bij het voorlezen leunt hij op zijn acteerervaring. Na een studie aan een drama-opleiding in Londen speelde hij een paar jaar bij Nederlandse toneelgezelschappen en in voorstellingen en een tv-serie van zijn moeder. Hij woonde samen met actrice Mies de Heer, ze kregen samen een zoon die nu 21 is. Later - na het overlijden van zijn moeder - had Flip zeven jaar een relatie met kinderboekenschrijfster Francine Oomen. Een dierbare schrijfster verliezen en er een in je leven opnemen. Is dat toeval? „Ik heb me vaak afgevraagd of het met elkaar te maken heeft, maar dat is moeilijk te benoemen. Het blijft wonderlijk hoe lijntjes van gevoel bij elkaar kunnen komen.”

Televisie

Hij zelf schreef ook: een kinderopeera, een musical en liedjes voor televisie. Om na verloop van tijd de pen toch weer neer te leggen. „Ik worstelde met de discipline. Bij mij ontbreekt de ambitie die mijn moeder had. Mijn moeder was pas gelukkig als ze werk om handen had. Ik voel dezelfde voldoening als ik een dag heb gelezen.” Er was nog iets: „Bij alles wat ik maakte, proefde ik toch steeds weer de vergelijking met wat zij had gedaan. Dan krijg je schroom om je schepsels de wereld in te sturen. Maar ik ga er niet onder gebukt, hoor. Dan maar niet. Er zijn genoeg andere dingen te doen.” Dan legt hij de tekeningen op tafel van het Annie M.G. Schmidthuis dat in de Amsterdamse wijk Zeeburg wordt ontwikkeld. Dit trefpunt voor jeugdcultuur moet onderdak krijgen

Over Annie M.G. Schmidt

Annie M.G. Schmidt (1911-1995) was schrijfster. Ze werd bekend met kinderverhalen over onder anderen Jip en Janneke, Abeltje en Pluk van de Petteflet. Ook haar versjes met Dikkertje Dap, het schaap Veronica en het beertje Pippeloentje drongen door tot vrijwel iedere kinderkamer. Daarnaast schreef ze cabarettreksten voor Wim Sonneveld en Wim Kan en was ze de auteur van televisieseries als 'Ja zuster, nee zuster' en 'Pension Hommeles'. Haar liedjes 'M'n opa' en 'Op een mooie pinksterdag' uit die televisietijd groeiden uit tot klassiekers. Samen met componist Harry Bannink legde ze de basis voor een Nederlandse musicaltraditie met onder meer 'Heerlijk duurt het langst', 'Wat een planeet' en 'Foxtrot'. Annie M.G. Schmidt was de dochter van een Zeeuwse predikant. Ze werkte jaren als bibliothecaris in leeszaal, om in 1946 in Amsterdam als documentaliste bij Het Parool aan de slag te gaan. Daar werd haar schrijftalent ontdekt en kwam ze in contact met het cabaret. Met haar partner Dick van Duijn kreeg ze een zoon: Flip. Op aandringen van Dick woonden ze een groot deel van het jaar in Frankrijk. Zijn depressies, die in 1981 leidden tot zijn zelfgekozen dood, vormden de leidraad voor haar toneelstuk 'Er valt een traan op de tempoes'. Met haar vermogen om in heldere taal herkenbare situaties en gevoelens te verwoorden en door in tv-gesprekken haar komische kant te belichten, groeide ze uit tot 'collectieve grootmoeder'.

Annie M.G. Schmidt Foto ANP

Contactadvertentie

Annie M.G. Schmidt liep al tegen de veertig toen ze via een contactadvertentie de chemicus en ondernemer Dick van Duijn leerde kennen. Hij was getrouwd en vader van een tweeling, maar besloot na een intense verkering met de schrijfster verder te gaan. Allebei progressief, allebei kritisch ten opzichte van de wereld om hen heen. Hij de zakelijke analyticus, zij de gevoelsmatige en steeds succesvollere taalkunstenares. Een combinatie waarin hij haar belangrijkste kwaliteitsbewaker werd. Ze waren niet getrouwd. Dat kon ook niet, want Dick scheide nooit van zijn eerste vrouw en bleef haar en haar gezin altijd ondersteunen. Dat hun zoon Flip (1952) toch de naam van zijn vader draagt, komt door een handigheidje: Annie trouwde gewoon even met de vader van haar vriend, die toen al weduwnaar

Flip van Duijn en zijn band met moeder Annie M.G. Schmidt

Flip van Duijn

FOTO DIEDERIK VAN DER LAAN

in imposante silo's. Op de schetsen wijst hij op de beoogde kinderbioscoop, het kindertheater, het kinderkookcafé en de speeltuin op het dak. Omdat het project de naam van zijn moeder draagt, houden de plannemakers hem van iedere stap op de hoogte. Naast de schetsen ligt een pas uitgebracht boekje waarop haar naam prijkt: een oud gedicht met nieuwe tekeningen houdt haar werk bijna vijftien jaar na haar dood nog springlevend.

Wijntje

Zijn vader en moeder besloten zelf wanneer hun leven tot een einde kwam. Dick van Duijn overleed in 1981. Bij de crematie zag Flip zijn halfbroers voor het eerst en het laatste. Zijn moeder stierf in 1995, de dag na haar 84e verjaardag. „Ze kreeg een vrolijke begrafenis en een vrolijk en kleurrijk leven. Ik geloof niet in een hiernamaals, maar ik

denk dat ze samen op een wolk aan een wijntje zitten. Gevoelsmatig zijn ze er nog, voor mij. In mijn hoofd kan ik daarom ook dingen met ze bespreken.” Bijvoorbeeld over hun huis in Frankrijk dat hij erfde. Het wordt oud en vervallen. „Ik denk erover om daar iets nieuws neer te zetten. In gedachten overleg ik daarover met mijn ouders. 'Doe maar', reageert mijn vader dan. 'Maar maak het niet te duur'. Maar mijn moeder moedigt me aan om er geld aan uit te geven. 'Je hebt het toch? Maak er dan maar een lekker huis van.' „Gaat het over politiek, weet ik precies hoe ze over de ontwikkelingen van nu denken. Ze voelden feilloos aan wat deugde en wat niet. Wat onrecht was, prikten ze meteen door. Als ik nu een knoop moet doorhakken over iets wat haar werk aangaat, leun ik nog altijd helemaal op mijn moeders intuïtie. Ze zit zó in mijn hoofd dat ik haar oordeel meteen kan oproepen.” De band kon zo hecht worden omdat

hij enig kind is. „Vroeger vond ik dat wel prettig. Ik was het prinsje thuis. Alles draaide om mij.” Nu vindt hij het jammer dat hij geen broers of zussen heeft. „Het is een gemis dat ik de herinneringen uit mijn jeugd niet kan delen. Dat ik nooit kan roepen: weet je nog van toen? Maar ik heb weer het geluk dat er veel verhalen van mijn eigen familiegeschiedenis zijn opgeschreven. Dat ik ze kan nalezen. En wie heeft de kans om zijn eigen kinderen voor te lezen uit het werk van zijn moeder? Als ik daar bij stilsta, voel ik me bevoorrecht.”

JAN VRIEND

Eerder verschenen in deze serie verhalen over Roxanne Hazes, dochter van volkszanger André Hazes, over Maurice Hermans, zoon van entertainer Toon Hermans en over Susus Ruis, dochter van showmaster Willem Ruis. Volgende week aflevering acht over Marlijn Halsetma, zoon van cabaretier Frans Halsetma.